

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Brno, Škrétova 2

Škrétova 2/1722, 621 00 Brno

Identifikátor školy: 600 107 248

Termín konání inspekce: 5. – 7. leden 2004

Čj.:	12-1022/04-5190
Signatura:	kl2ax124

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ Materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ Průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Předškolní zařízení bylo dnem 1. ledna 2001 zřízeno Městskou částí Brno – Řečkovice a Mokrá Hora, Palackého 11 jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Sdružuje mateřskou školu (dále jen MŠ) s kapacitou 75 dětí a školní jídelnu (možno připravovat až 100 jídel), která nebyla předmětem inspekční činnosti. Ve třech homogenních (věkově stejných) třídách jsou umístěny děti ve věku od 3 do 7 let, odklad školní docházky má 7 dětí. Provoz MŠ je od 6:30 do 16:30 hodin. Ředitelka je ve funkci od 1. července 1995. Výchovně-vzdělávací činnost je plánována podle vlastního vzdělávacího programu.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ má vzhledem k předepsané odborné a pedagogické způsobilosti velmi dobré personální podmínky, pouze jedna ze šesti pedagogických pracovníků nemá požadovanou kvalifikaci (důchodkyně se zkráceným pracovním úvazkem). Souběžné působení učitelek je méně využíváno k individuálnímu přístupu vycházejícího z potřeb dětí (např. s odkladem školní docházky, ze specifických potřeb v nejmladší věkové skupině).

Jasná a přehledná organizační struktura, promyšlené rozdělení kompetencí mezi pracovníky školy i vymezení jejich povinností umožňují ředitelce účinně řídit MŠ. Pečlivě zpracované řády vymezují pravidla pro všechny oblasti činnosti školy. Pro řízení MŠ v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu využívá ředitelka pedagogickou radu, která jako poradní orgán plní svoji funkci. Schází se pravidelně, o jednání jsou vedeny záznamy. Informační systém uvnitř školy je dán zaběhnutými pravidly (ústní nebo písemné předávání), odpovídá potřebám školy. K řízení přispívá i kritické sebehodnocení, které je zpracováno vnějším evaluátorem. Také provozní pracovníci spoluvytvářejí dobré podmínky pro práci učitelek i činnosti dětí. V současné době velmi důležitým a prvořadým úkolem v personální práci ředitelky je plánování lidských zdrojů, neboť většina učitelek je v důchodovém nebo předdůchodovém věku.

Ředitelka se cílevědomě zaměřuje na změnu výchovného stylu pedagogického kolektivu ve prospěch dítěte, zohlednění jeho potřeb a na směřování k osobnostně orientovanému modelu výchovy. I když pedagogické pracovníce (většina působí v MŠ dlouhou dobu) jsou zapojovány do týmové spolupráce, přesto v práci s dětmi setrvávají spíše u rutinních způsobů práce bez žádoucích inovací. Svým klidným přístupem vytváří ředitelka vstřícné vztahy na pracovišti, atmosféru důvěry a vzájemného respektování. Podporuje další vzdělávání i účast na akcích, které jsou přínosem pro realizaci cílů školy.

Kontrolní činnost je promyšlená, systematická a dotýká se celé organizační struktury MŠ. Zpracovaný plán, který stanovuje předmět kontroly a cíle hospitací pro jednotlivé měsíce,

je průběžně plněn. Hospitační činnost je realizována v dostatečné míře, ředitelka sleduje pedagogický proces a analyzuje ho nejen při pohospitačním pohovoru, ale i v rámci pedagogických rad. Ze zápisů je zřejmé, že kromě pozitivního hodnocení jsou řešeny i zjištěné nedostatky a jsou přijímána opatření k jejich odstranění. Méně důsledně jsou prováděny následné hospitační a kontrola plnění nápravných opatření.

Zpracovaná kritéria pro hodnocení zaměstnanců umožňují jejich diferencované odměňování a hmotnou stimulaci. Sebehodnocení zaměstnanců v MŠ neprobíhá.

Hodnocení personální podmínky je velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ sídlí ve dvou vzájemně propojených účelových budovách, umístěných v klidné a tiché části příměstského sídliště. Přílehlá školní zahrada je prostorná, funkčně řešená, se vzrostlými stromy, třemi pískovišti a klasickými kovovými průlezkami. Zajišťuje dětem dostatek prostoru pro volný pohyb a vytváří dobré předpoklady pro jejich sportovní vyžití.

Výchovně-vzdělávací práce s dětmi probíhá ve třech kmenových třídách s hernami, z nichž dvě jsou v jednopatrové budově a další v jednom přízemním křídle budovy. U jednotlivých tříd je sociální zázemí se šatnou pro děti, přípravou stravy, kabinetem pro ukládání hraček a skladem lůžkovin a lehátek. Prostorové podmínky vytvářejí velmi dobré předpoklady pro možnosti pohybových aktivit dětí, což nebylo plně využito. Nábytek je převážně původní, opotřebovaný a také jeho velikost neodpovídá různým tělesným výškám dětí. Pro individuální relaxaci či intimitu chybí více podnětných hracích koutků. Z hlediska stimulace dětí ke hře je prostředí všech tříd málo podnětné. Výzdobu interiérů zejména chodeb a šaten doplňují práce dětí a učitelek. K estetickému zlepšení prostředí přispívá velké množství udržovaných pokojových květin.

Hračky a pomůcky (tělovýchovné, hudební i výtvarné) pocházejí z předcházejících let a většina z nich je uložena mimo dosah dětí v uzavřených skříňkách nebo kabinetech. Jejich množství, ale i kvalita neodpovídá současným výchovně-vzdělávacím trendům. Ředitelka proto postupně vybavuje třídy novými hračkami, didaktickými pomůckami pro rozvoj myšlenkových operací a jemné motoriky. K obohacení estetických činností je k dispozici keramická pec. Ve výchovně-vzdělávacím procesu je používána audiovizuální technika (např. v jedné třídě počítač s výukovým programem, radiomagnetofony). Knihovna je v potřebné míře doplňována.

Využívání hraček a učebních pomůcek ředitelka pravidelně sleduje v rámci své hospitační činnosti. Má vypracován plán dalšího postupného obnovování celého zařízení. Rekonstrukce budovy a modernizace interiérů je jedním z prioritních cílů.

Hodnocení materiálně-technických podmínek je dobré.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

MŠ začíná realizovat v tomto školním roce vzdělávací program, který je zpracován v souladu s dokumentem „*Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*“ (č.j. 14 132/01-22). Hlavní důraz se v něm klade na analýzu současného stavu (zpracována velmi kriticky a důkladně) a na podmínky výchovně-vzdělávací práce. Materiál je přehledný a tvoří základ pro realizaci výchovně-vzdělávací práce s dětmi na tříleté období. Program zatím postrádá menší ujasněnost mezi specifickými a dílčími cíli.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Vzhledem k tomu, že nový vzdělávací program začíná MŠ plnit v tomto školním roce, nejsou zatím zpracována hodnotící kritéria pro kontrolu výchovně-vzdělávacích cílů. Kontrolní systém je založen na hospitační činnosti a kontrolách. Pro vyhodnocování školního vzdělávacího programu je využíváno jednání pedagogické rady. Svoji práci učitelky společně konzultují vždy po určitých časových úsecích v rámci jednotného působení učitelek ve třídách.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Režim dne je zpracován jednotně pro všechny třídy, v praxi však nerespektuje specifické potřeby dětí v nejmladší věkové skupině. V průběhu dne jsou dodržovány doporučené intervaly stravování. Pitný režim zatím není dostatečně funkční a hygienicky zabezpečený. Kultura stolování má velmi dobrou úroveň. Dostatečný časový prostor je věnován pobytu dětí venku. Délka odpoledního odpočinku nevychází z individuální potřeby každého dítěte. V průběhu inspekce byly spontánní a řízené aktivity v rovnováze, učitelky většinou respektovaly osobní tempo dětí, méně však zohledňovaly jejich individuální potřeby. Podpora cíleného pohybu s využitím tělovýchovného nářadí a náčiní nebyla ve většině tříd dostatečná. MŠ vymezuje dostatek prostoru pro informování rodičů (průběžně při předávání dětí, na nástěnkách v šatnách a při společných schůzkách a akcích MŠ).

Organizace výchovně-vzdělávací práce, i přes některé nedostatky, odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech

Výchovně-vzdělávací práce vychází ze společně zpracovaných třídních plánů. Ty obsahují tématické části s rozpracovanými dílčími cíli. I když stanovené úkoly směřují k rozvoji spontaneity dětí, v praxi pro jejich splnění chyběla větší různorodá nabídka činností a aktivit. Bezprostřední příprava spontánních i řízených činností postrádala promyšlenost z hlediska individuálních možností a schopností jednotlivých dětí. Jejich průběh byl veden tradičním způsobem s využíváním klasických metod práce.

Při řízených činnostech převažovalo verbalizované učení dětí bez jejich vnitřní motivace a většinou bez aktivního zapojení. Jen ojediněle zvolené týdenní téma (Vánoce) umožnilo učitelkám v naplánované činnosti využít přímé zkušenosti a zážitky dětí. Nabízené aktivity probíhaly ve stejném čase a tempu, ojediněle byla využita možnost práce ve skupinkách. Většinou převládala dominantní role učitelky a prvky instrukčního vedení. Děti neměly příliš možností svobodně se rozhodovat, volit činnost. Tím se značně omezovalo rozvíjení jejich kreativity a volných vlastností. Ve většině případů byl větší důraz kladen na dosahování výsledků, než na rozvoj vlastní tvořivé práce. Hodnocení dětí bylo průběžné a pozitivně laděné.

Adresné a konkrétní ve vztahu k jejich individuálním možnostem a předpokladům (poskytující informaci o jejich úspěšnosti) bylo méně zřetelné.

Naopak ve spontánních aktivitách byly děti nezávislé, zapojovaly se do činností podle zájmu, samostatně si vybíraly hračky i kamaráda pro společnou hru. Využívaly celý prostor herny, hrály si se zaujetím individuálně i ve skupinkách. Učitelky více podporovaly rozvoj samostatného myšlení dětí ve hrách s pravidly a s využitím konstruktivních stavebnic. Menší pozornost věnovaly situačnímu učení prostřednictvím činností rozvíjejících dětskou fantazii a představivost. Průběh her byl však v některých třídách negativně ovlivněn jejich společným ukončováním. I když hračky a pomůcky umožňovaly realizovat rozmanité aktivity, jejich dostupnost v uzavřených skříňkách vedla k větší závislosti dětí na učitelce a malé podnětnosti ke hře. Také malá nabídka tělovýchovného náčiní a náradí neumožňovala rozvíjet pohybové aktivity v plném rozsahu.

V oblasti komunikačních dovedností se děti jevily jako bezprostřední a bez výraznějších jazykových obtíží (běžné dyslalie). Velmi pěkně se dorozumívaly, většinou uměly slušným způsobem prosadit svá přání, jednání s dospělými nebylo ovlivněno nejistotou. Atmosféra ve třídě byla příznivá, rozvíjela pozitivní sociální vztahy mezi dětmi. V některých třídách graficky ztvárněná pravidla soužití pomáhala rozvíjet sociální kompetence. Děti se k sobě chovaly pěkně, vzájemně spolupracovaly, v případě vzniklých problémů se s důvěrou obracely k učitelkám.

Hodnocení řízených činností je dobré.

Hodnocení spontánních činností je dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pro pohybový rozvoj dětí jsou v MŠ vytvořeny velmi dobré prostorové podmínky. Přesto bylo z výchovně-vzdělávací práce zřejmé, že většina učitelek věnovala této oblasti menší pozornost. Naopak děti měly dostatek konstruktivních stavebnic pro rozvoj manipulačních schopností a myšlenkových operací. Nedostatky byly zjištěny při rozvoji jemné motoriky (správné držení tužky, lžice). Ve většině tříd byly děti vedeny k upevňování hygienických návyků. Menší péči ve všech třídách učitelky věnovaly zdvořilostním návykům. V sebeobsluze při jídle i v převlékání byly děti většinou samostatné, v nejmladší věkové skupině byly někdy zbytečně obsluhovány. Komunikační schopnosti dětí byly na velmi dobré úrovni. Jazykové a řečové dovednosti odpovídají jejich věku. MŠ věnuje velkou pozornost logopedické prevenci, kterou zajišťuje ve škole kvalifikovaná pracovnice. Kromě depistáže provádí za účasti rodičů i individuální logopedickou péči. Z projevů dětí v průběhu celého dne bylo zřejmé, že většina z nich se chovala a vystupovala sebevědomě, vzájemně dobře spolupracovala. Pouze při řízených činnostech se musely děti více podřídit pokynům učitelky. Během inspekce se nevyskytly mezi dětmi konflikty. Ve spontánních činnostech byl vytvořen menší prostor pro rozvoj fantazie a představivosti. Každodenní pobyt venku uskutečňovaný v krásném prostředí školní zahrady rozvíjí u dětí pozitivní vztah k přírodě.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně- vzdělávací činnosti je dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- ❖ *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003* Č.j. JMK 9584/2003 OŠ ze dne 11. června 2003 je **v souladu** se *Zřizovací listinou* ze dne 4. října 2000
- ❖ *Aktivity ovlivňující další činnost MŠ*
 - prezentace v oblastní a mezinárodní výtvarné tvorbě – „Den bez aut“, „Vánoční mosty mezi městy“, „Draw me peace“ (výtvarná soutěž UNICEF – „Namaluj mír“, za které MŠ získala 2. speciální ocenění)
 - pravidelná účast (1x měsíčně) na výstavě obrazů a uměleckých děl pořádané ÚMČ Brno Řečkovice a Mokrá Hora

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INŠPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003* ze dne 11. června 2003
2. *Zřizovací listina* ze dne 4. října 2000
3. *Potvrzení ve funkci ředitelky* ze dne 25. září 2003
4. *Režim dne* v mateřské škole pro školní rok 2003/2004
5. *Podkladová inspekční dokumentace – mateřské školy* ze dne 15. prosince 2003
6. *Dotazník pro ředitele před inspekcí* ze dne 15. prosince 2003
7. *Inspekční zpráva* Č.j.: 122 340/98-11087 ze dne 26. listopadu 1998
8. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003*
9. *Školní vzdělávací program* platný od září 2003 do září 2006
10. *Personální dokumentace – doklady o dosaženém nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků* ve školním roce 2003/2004
11. *Výkaz Škol (ŠMT) V 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2003* ze dne 1. října 2003
12. *Povolení výjimky ředitelem školy podle § 4 odst. 8 a určení počtu dětí ve třídě podle § 3 odst. 4 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách* ze dne 24. února 2003
13. *Rozpis služeb* v MŠ Škrétova 2, 621 00 Brno k 1. lednu 2004
14. *Evidence dětí ve školním roce 2003/2004 – rozhodnutí o přijetí do MŠ – 75 ks, evidenční lístky – 75 ks, přehled docházky 1., 2. a 3. třídy, seznamy dětí 1., 2. a 3. třídy*
15. *Přehled výchovné práce* 1., 2. a 3. třídy pro školní rok 2003/2004
16. *Organizační řád* ze dne 2. ledna 2001
17. *Vnitřní řád* pro školní rok 2003/2004 ze dne 30. září 2003
18. *Provozní řád* ze dne 4. června 2001
19. *Kniha úrazů*
20. *Požární kniha*
21. *Evidence docházky* ve školním roce 2003/2004
22. *Jednací protokol*
23. *Protokoly a záznamy o provedených kontrolách*
24. *Kronika*

25. Plán a zápisy kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004
26. Zápisy z jednání pedagogických rad a pracovních porad ve školním roce 2003/2004
27. Záznamový list o dítěti ve školním roce 2003/2004
28. Zmocnění o vyzvedávání dětí z MŠ ve školním roce 2003/2004
29. Třídní plánování ve školním roce 2003/2004
30. Plán postupných ozdravných opatření pro zlepšení pracovních podmínek a pracovního prostředí, plán oprav pro školní rok 2003/2004
31. Informační systém školy – bez data
32. Preventivní program školy proti závislostem – bez data
33. Sebehodnocení školy – SWOT Analýza – ze dne 10. června 2003

ZÁVĚR

Pro výchovně-vzdělávací činnost vytváří ředitelka svým vedením a řízením příznivé podmínky, které však stávající učitelky málo využívají ve prospěch osobnostního rozvoje dětí. K organizaci školy přistupuje s plnou zodpovědností. Pro jejich odborný růst i motivaci vytváří ve škole pozitivní prostředí. I když zavedené mechanismy kontrolní činnosti jsou účinné, neposkytují patřičnou zpětnou vazbu k zavádění nových trendů do výchovně-vzdělávacího procesu.

Realizace stanoveného vzdělávacího programu je negativně ovlivněna méně vyhovujícími materiálně-technickými podmínkami, a to zejména podnětností prostředí a zastaralým vybavením. Naopak prostorové podmínky tříd i zahrady umožňují rozvoj pohybové i spontánní aktivity dětí.

Výchovně-vzdělávací činnost je ovlivněna chybějící různorodou nabídkou činností respektující individuální potřeby dětí. I když zpracovaný vzdělávací program je promyšlený, má svůj systém a odpovídá realitě MŠ, do přímé práce s dětmi se málo promítá. Kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu nepříznivě ovlivňuje setrvávání u tradičních způsobů práce s dětmi. Při organizování činností se zatím projevuje tendence k vyšší řízenosti.

V řízení MŠ došlo od minulé inspekce k pozitivnímu posunu a to ve zpracování vlastního vzdělávacího programu. I nadále však přetrvávají nedostatky ve výchovně-vzdělávacím procesu z hlediska zavádění nových trendů v předškolním vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Koutná	Koutná v.r.
Členové týmu	PaedDr. Jiřina Götzová	Götzová v.r.

Kontrolní pracovníci Ludmila Čepičková
ČŠI

V Brně dne 29. ledna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. ledna 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Eva Fojtíková

Fojtíková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Mgr. Marie Koutná, ČŠI Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, RNDr. Šifalda, Žerotínovo nám.3/5, Brno	2004-02-16	12-1040/04/19-952
Městská část Brno – Řečkovice a Mokrá Hora, Palackého 11, 621 00 Brno	2004-02-16	12-1040/04/19-952
Rada školy	není	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.